

зимове Сонцестояння, або 21 грудня старого року. Міткою для завершення першої чверті Кола Року було весняне Рівнодення та три неділі часу по ньому (до Благовіщення – 7 квітня).

Зимове Сонцестояння для предків вказувало на початок 16-денного Різдвяного посту, який знаменував поминальні роздуми про пережите, про відхід Старого Кола Року (старої програми Творця).

Різдвяний піст завершувався **Святвечором** (6 січня), на якому причащались медовою кутею та узваром та їли поминальну холодну юшку (рибно-грибну), дякуючи Старому Колу Року, поминаючи предків, Праву та Творця. Кутю з медом та узваром їли з загальної тарілки, починаючи зі старшого роду, який далі частував по колу усіх присутніх. Така кутя готувалася з живого зерна з зародками. Зерно товкли в ступі, варили, додавали рідкий мед, потовчений мак та трішки горіхів. Єдиним напоєм на столі був узвар із сушених сухофруктів.

По вечері їжа зі столу не прибиралася, а ложки спиралися по колу на тарілку

Праву та народжену Коляду.

На усі головні події Колядного циклу мало відбутись і причащення (причастя) вірних Праві та люблячих Творця – православних.

Таке причастя називалось кутею (коловим), а три її головні компоненти – зерно, мед та узвар (на півдні замість узвару використовували молоде вино) мали певну символіку.

Символіка причастя була промовистою:

- зерно – символ Творця, символ вічного життя, яке знову і знову проростає;

- мед – символ Духа Святого (Живи, Животворного Духа), солодкого як милий сон;

- узвар – символ Сина Творця (Сина Господнього, Хреста), живильної сили, соку плодів рослинного світу, які повсякчас відновлюються.

Святкували Різдво три дні - 7, 8, 9 січня, аж до короткого Хрещенського посту одразу ж після Різдва (з 10 числа).

Другий короткий Хрещенський піст починався 15 січня та тривав до **Водохрещя** (19 січня) - дня водного хрещення Нового Кола Року (Коляди) на усій планеті. У час Водохрещя, 19 січня, коли Творець освячував Нове Коло Року, вода на усій планеті змінювала свої поля. Стара інформація у ній стиралась, а поля набували особливої сили. Відбувалось це з урахуванням наступного.

По-перше, процес польових змін починався ще 18 числа, зростаючи до полудня 19 січня. Надалі процес починав спадати, і так аж до кінця 20 числа. Завершувався такий процес 21 січня.

По-друге, процес польових змін у воді ставався виключно у природніх водоймах чи там, де вода мала контакт із землею (колодязях, джерелах і т. п.).

До того ж процес можна було посилити за рахунок освячення джерел волхвами та рахманами, давніми Отцями, православними духівниками предків. Після цього вода ставала освяченою до особливих рівнів (святою). Таку воду використовували цілий рік, зберігаючи для обрядів у закритому глиняному посуді - глеках (нині допустимо робити це у скляному чи фаянсовому посуді, але ніколи не у металічному).

Виходячи з таких умов предки українців збирались на обряди Водохрещя коло джерел, колодязів чи чистих струмків та річок, де вода була питна. Найчастіше такі джерела розміщувались коло

відношенні до планети Земля).

Завершальним дійством першої чверті є **Благовіщення**, або освячення Нового Кола Року у земному мирі (7 квітня). Ним перша чверть нового Кола Року і завершувалась. Землянам сповіщалась блага вість – Коло Року набуло своєї повної сили у земній яві і ця програма є обов'язковою для світлих та православних людей на рік прийдешній.

Головна ж дія - передача програми Нового Кола Року в земний мир, рахманам та волхвам, усім людям Землі, на виконання, відбувалась на **Великдень (Паску)**. Творець передавав свою програму людям як великий дар! Люди приймали її з подякою та причащались.

Великдень у ті слов'янські та давньоукраїнські часи був календарно закріпленим і не прив'язувався до чиїхось релігійних систем. Його календарне місце - це перша неділя (як день) після весняного Рівнодення, тобто недільний день у проміжку від 22 до 28 березня. У 2018 році цей день припадає на 25 березня (справжній Великдень).

Таким є зміст Водохрещя та Колядного циклу, як низки Колядних свят та обрядів першої чверті Кола Року наших предків.

Так святкували наші предки, так маємо святкувати і ми!

*За матеріалами досліджень
ТВО «Родовід», м. Рівне*

ПРО ЗМІСТ КОЛЯДНОГО ЦИКЛУ ТА ЗНАЧЕННЯ КОЛЯДНИХ СВЯТ ТА ОБРЯДІВ У НАШИХ ПРЕДКІВ

Колядний цикл, або цикл відходу Старого Кола Року (Старої Коляди) та народження Нового Кола Року (Нової Коляди), як програми Творця, яка дається людству на виконання на черговий рік, у наших предків тисячоліттями являв цілу низку постів та свят. Це цілісна і послідовна система подій, яка плавно переходила у чергові свята першої чверті Кола Року.

Головні події Колядного циклу були такими:

- Різдвяний піст, осмислення Старого Кола Року (21.12 – 06.01);
- Святвечір, поминання старого Кола Року (06.01);
- Різдво Нового Кола Року, народження Коляди (07.01);
- Святкування Різдва Нового Кола Року, народження Коляди (07-09.01);
- Перший Хрещенський піст (10-12.01);
- Багата або Щедра вечеря (12 страв), оглядини Коляди (родини), щедрування (13.01);
- Святкування родин, віщування та засівання на новий рік (14.01);
- Другий Хрещенський піст (15.01-18.01);
- Водохреща, водне хрещення Нового Кола Року, або новонародженої Коляди (19.01);
- Завершення колядного циклу (21.01).

з кутею. Адже наші предки вірили, що душі померлих обов'язково зберуться за родинним столом уночі. Важливо, що після такої вечері до ранку ніхто не їв. В гостини один до одного родичі і сусіди не ходили. Ніяких святкувань поза родиною не проводили. Увесь вечір, до сну, усі спокійно розмовляли, головню про духовне, згадували Старий рік, свої вчинки, а по тому лягали спати. Лишень на ранок прибирався та мився посуд, а залишки куті виносили на споживання птахам.

На наступний день відмічали **Різдво Нового Кола** (Різдво Коляди, нової програми Творця на рік земний). Вітались наші предки так: «Нове Коло Року народилось!» чи «Коляда народилась!». На що їм відповідали – «Славимо її!».

Різдво святкували три дні, весело та

Після триденного посту готувались до **Щедрої, або Багатої Вечері** (13 січня), яка була символічними оглядинами нового Кола Року ієрархією усієї Прави. На цей вечір готували вже аж 12 не пісних страв (по числу променів Зодіаку і 12 земних місяців). Після вечері починали щедрувати переодягнуті юрби односельчан. Їх щедрівки супроводжувалися сміхом, жартами, розвагами.

Наступного ранку (14 січня), по хатах ходили хлопці віщувальники. Вони посипали ганки пшеницею, вітаючи з Новим Колом Року (підтверджуючи, що оглядини нового народженого Кола Року відбулись) та віщючи господарям усіх осель достатку та радості.

святини, храмів, на подвір'ях давніх монастирів. Вони оберігались громадою.

Рахмани та волхви проводили обряди на цих джерелах, освячуючи воду, а разом із водою принесені великі свічки (водохрещенські свічки, які використовуються для обрядів цілительства). І хоча дійство Водохреща відбувається по волі Творця, але у місцях рахманських обрядів воно проходить особливо потужно, з більш ширшим діапазоном польових впливів.

Після обряду люди у таких джерелах набирали воду, пили її, наповнювали посудини для домашнього зберігання на цілий рік (на весілля, похорони, родини, хрестини, для причащення хворих і т. п.).

Свято продовжувалось вдома, і люди раділи за милість Творця! У давніх слов'ян та українців у цей день, виходячи зі змісту свята, найважливішим було максимальне збереження певної кількості освяченої води для майбутнього постійного користування, а не коротке омовіння у ній (зважаючи на клімат, зиму та невеликий польовий вплив такої акції).

Водохреще було завершальним святом колядного циклу. Проте воно не означало завершення першої чверті Кола Року. Бо далі у календарі було свято Стрітіння, 15 лютого, або перше Благословіння Творцем Нового Кола Року. Воно означало, що Нове Коло Року для усієї Прави стає непорушним законом (у